

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School te BISSEGEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 19166
Instelling Vrije Lagere School
Directeur Johan DEVOS
Adres Hendrik Dewildestraat 4 - 8501 BISSEGEM
Telefoon 056-35.62.72
Fax 056-35.62.72
E-mail sint.vincentius@telenet.be
Website <http://users.telenet.be/sint.vincentius.bissegem>

Bestuur van de instelling VZW Vrije Basisscholen "De Wijngaard"
Adres Sint-Anna 41 - 8500 KORTRIJK

Scholengemeenschap De Wijngaard
Adres Sint-Anna 41 - 8500 KORTRIJK

CLB Vrij CLB Groeninge
Adres Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 22-04-2013, 23-04-2013, 24-04-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 24-04-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 08-05-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Ann Brys
Teamleden Katrien De Roo
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	11
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	11
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	13
4.1 Begeleiding	13
4.1.1 Loopbaanbegeleiding	13
4.1.2 Sociale en emotionele begeleiding	13
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
6.1 Wat doet de school goed?	16
6.2 Wat kan de school verbeteren?	16
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	17
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	17
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	17

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije lagere school Sint-Vincentius ligt in een volkse buurt, aan de rand van Kortrijk. Ze rekruteert haar leerlingen voornamelijk uit de kleuterschool die op dezelfde campus ligt. Er zijn geen andere basisscholen in de onmiddellijke buurt. Het lerarenteam is vrij stabiel.

Het schoolbeleid is dynamisch. Jaar na jaar worden prioriteiten gekozen en aangepakt. De directie stuurt en coördineert, creëert een breed draagvlak en streeft naar consensus. Toch is de ruimte voor individuele autonomie aanzienlijk, waardoor de samenhang in het aanbod en in de aanpak wel eens in het gedrang komt. De zorgcoördinator is de belangrijkste partner in het leiderschap. Zij stuurt en ondersteunt het zorgbeleid op de verschillende niveaus. Haar expertise wordt door de teamleden erg gewaardeerd. Een systematische interne kwaliteitszorg is nog geen verworvenheid, maar de reflex om de doeltreffendheid van acties en aanpakken te onderzoeken is aanwezig.

De leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie stonden in de focus van de doorlichting. Daarnaast werden de loopbaanbegeleiding, de socio-emotionele begeleiding en het algemeen beleid onderzocht.

Het leergebied Nederlands voldoet. De leerlingen bereiken de eindtermen in voldoende mate. De resultaten van de leerlingen zijn bevredigend. Een onderwijsleerpakket is het belangrijkste referentiekader en zorgt voor samenhang en gradatie. Toch zijn er onevenwichten in het aanbod. In de meeste klassen overweegt spelling op het functioneel en creatief schrijven. Vooral bij de jongste leerlingen worden de communicatieve vaardigheden te weinig geoefend.

De voortgang in de leesvaardigheid van heel wat leerlingen verloopt niet naar wens. De verschillende oefenvormen bieden nog geen soelaas. De school zoekt naar een meer effectieve aanpak. Er is voldoende aandacht voor strategische vaardigheden en het gebruik van algoritmes. In de meeste groepen zijn er interessante experimenten voor het breed en doelgericht evalueren van spreken en luisteren, waarbij de leerlingen waardevolle feedback krijgen. Daarnaast gebruiken de leerkrachten toetsen van het onderwijsleerpakket, eigen gemaakte toetsen, toetsen van de onderwijskoepel en genormeerde tests in het kader van het leerlingvolgsysteem. Het team streeft naar een doelgerichte, klasinterne differentiatie en remediëring. De toepassing ervan is afhankelijk van leerkracht tot leerkracht en verschilt in frequentie en intensiteit. De school past in toenemende mate preteaching toe. Er is structureel overleg over de leerlingen en hun eventuele problemen. Dat leidt wel tot schoolinterne hulpverlening, maar nog te vaak worden kinderen verwezen naar externen of krijgen ze extra huistaken.

Ook het leergebied wereldoriëntatie voldoet. De leerlingen bereiken de eindtermen in voldoende mate. Ze behalen bevredigende resultaten op externe toetsen voor vierdeklassers. Een onderwijsleerpakket leidt in zekere mate tot verticale samenhang en gradatie. De mate van implementatie ervan verschilt van klas tot klas. Vooral vanuit een verantwoordingsperspectief duiden leerkrachten de nagestreefde/bereikte leerplandoelen aan op een overzicht. In de meeste klassen zijn er aanvullingen waarbij de school inspeelt op een extern aanbod of een project opzet. De school organiseert een meerdaagse boerderijklass en heel wat leeruitstappen. Verkeersopvoeding, techniek en ICT zijn in de meeste groepen goed geïntegreerd. Zowel doelgericht als impliciet zijn er linken met andere leergebieden en met de leergebiedoverschrijdende eindtermen. In de meeste groepen krijgen leerlingen in toenemende mate kansen tot actief leren, tot experimenteren en exploreren, tot samenwerken...Voor de evaluatie hanteren de meeste leerkrachten de toetsen van het onderwijsleerpakket. Ook het aanvullende aanbod wordt geëvalueerd, maar deze toetsen zijn meestal minder doelgericht. Ook vormen van zelf- en peerevaluatie krijgen kansen. Door een nascholingstraject ontwikkelde het team een zekere visie, maar die kan nog verder ontwikkeld worden.

De school streeft een goed verloop van de schoolloopbaan van haar leerlingen na en zet dan ook in op deze specifieke begeleiding. De school verzamelt info over de leerlingen die uit de naburige kleuterschool doorstromen en organiseert verschillende integratieactiviteiten. Dat is uiteraard waardevol maar toch heeft ze nog weinig zicht op het aanbod en de aanpak in de kleuterschool. Enkele initiatieven tot verticale samenhang zijn niet verankerd. Het oriëntatieproces van de zesdeklassers voor het voortgezet onderwijs

wordt ondersteund door infomomenten samen met het CLB en schoolbezoeken. Een doordacht beleid inzake de uitreiking van het getuigschrift basisonderwijs en de zorgvuldige opstelling van een baso-fiche ondersteunen de overgang naar het secundair onderwijs. Binnen de lagere school streven de teamleden een vlotte schoolloopbaan na met overgangsgesprekken, een breed gestoffeerd leerlingendossier en afspraken over samenhang en gradatie. De school analyseert outcomes met het oog op eventuele bijsturingen. Haar visie over zittenblijven evolueert naar aanleiding van recente publicaties.

Vanuit een zorgnabije houding van de teamleden en de GOKIII-cyclus groeide een breed gedragen visie op de socio-emotionele begeleiding van de leerlingen. Momenteel werkt de school aan conflicthantering. Op basis van een nascholing is er een stappenplan voor het omgaan met ruzies op de speelplaats. De godsdienstlessen en afspraken op school- en klasniveau ondersteunen mee een klimaat van vriendelijke en respectvolle omgang met elkaar. Met een sociogram en bevragingen peilt de school naar relaties binnen de klasgroepen en het welbevinden van leerlingen. Met deze info doet ze verschillende acties op klas- en individueel niveau en hergroepeert ze jaarlijks de leerlingen. Ter ondersteuning bij echtscheiding, verlies of rouw hanteert ze specifieke koffers. Bij de kindbespreking is er systematisch aandacht voor socio-emotionele noden. De zorgcoördinator ontsluit een orthotheek voor de klasleerkrachten en schoolt zich na.

De inspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies. Zij heeft er vertrouwen in dat de inzet en de betrokkenheid van het team en de toenemende kwaliteitszorg op beleidsniveau zullen leiden tot de verdere ontwikkeling van kwaliteitsvol onderwijs.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs

Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De school bereikt de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate. De leerlingen behalen bevredigende resultaten. In de meeste leerjaren is het aanbod voldoende breed. Het team heeft aandacht voor samenhang en de gradatie in het aanbod.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Actief leren</i>	Het gekozen onderwijsleerpakket vormt het belangrijkste referentiekader voor het team. Door de recente vernieuwing ervan, neemt het team aan dat het onderwijsleerpakket voldoet om de eindtermen te bereiken en het leerplan te realiseren. De autonomie van de leerkracht in het gebruik van het onderwijsleerpakket is aanzienlijk. In de meeste leerjaren wordt het vrij volledig aangeboden. Bij de jongste leerlingen daarentegen is er te weinig aandacht en onderwijstijd voor het doelgericht aanbieden en oefenen van communicatieve vaardigheden. Een aantal leerkrachten voorziet extra verdiepende opdrachten en/of meer en gevarieerde schrijfoefeningen. Toch krijgt het spellingonderwijs in zowat alle groepen teveel onderwijstijd in vergelijking met het functioneel en creatief schrijven. Spreek-, luister- en schrijfoopdrachten kaderen geregeld in thema's van wereldoriëntatie. Daarnaast is de schoolradio een mooi initiatief om kinderen functionele en creatieve spreekkansen te geven. Het leesonderwijs leidt nog niet tot de gewenste resultaten, ondanks verschillende oefenvormen. Het gebruik van een onderwijsleerpakket ondersteunt de gradatie en de samenhang in het aanbod over de jaren heen. Er is voldoende aandacht voor strategische vaardigheden en het gebruik van en algoritmes.
Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement</i>	Heel wat teamleden doen inspanningen om gevarieerde werkvormen te gebruiken en het actief leren van leerlingen te stimuleren. Hoeken- en contractwerk leiden in de meeste groepen tot differentiatie, zelf keuzes maken en partnerwerk.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De school hanteert een vernieuwd onderwijsleerpakket. Het boekenaanbod van verschillende klasbibliotheken is verouderd en ontoereikend in hoeveelheid en variatie. Bezoek aan en samenwerking met de openbare bibliotheek compenseren dit enigszins.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig / representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	'Breed evalueren' is een prioriteit van de school dit schooljaar. Er zijn in de meeste groepen interessante experimenten voor het breed en doelgericht evalueren van spreken en luisteren. De leerlingen krijgen daarbij doorgaans waardevolle feedback. Daarnaast gebruiken de teamleden toetsen van het onderwijsleerpakket en eigen gemaakte toetsen. In het kader van het leerlingvolgsysteem zijn er genormeerde tests voor spelling en lezen. De school startte met een vernieuwd volgsysteem om de leesontwikkeling op te volgen. De

vierde en de zesdeklassers nemen deel aan de toetsen van de onderwijskoepel. De resultaten zijn bevredigend.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

Het rapport is in een fase van verandering. Momenteel is het onvoldoende breed en evenwichtig. De rapportering over de vorderingen van de jongste leerlingen is te sterk gedifferentieerd: goed evoluerende leerlingen krijgen het eerste semester geen rapport, in tegenstelling tot de anderen. Het toevoegen van resultaten van toetsen van het leerlingvolgsysteem mét bovendien een klasspreiding is niet conform de doelstellingen van deze toetsen. De rapporten worden aan de ouders verduidelijkt tijdens individuele oudercontacten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het team streeft naar een doelgerichte, klasinterne differentiatie en remediëring. De toepassing hiervan verschilt in frequentie en intensiteit. Sommige teamleden gaan hierbij doelgericht te werk, anderen beperken zich in hoofdzaak tot tempodifferentiatie. De school past in toenemende mate preteaching toe. Er is structureel overleg over de leerlingen en hun eventuele problemen. Hoewel er sprake is van een positieve evolutie, zijn er nog groeikansen in het precies omschrijven van het leerprobleem. Ook het uitwerken van een stappenplan waarbij de taak van de verschillende actoren precies en stapsgewijs bepaald is, is nog geen verworvenheid. Kinderen met leerproblemen krijgen nog te vaak extra huistaken of worden verwezen naar externe hulpverlening. De zorgcoördinator treedt vooral sterk leerkrachtondersteunend op.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

De zorgcoördinator volgde vorig jaar een traject tot 'taalexpert'. Er zijn nog geen stappen ondernomen om deze expertise aan te wenden op school en/of te kaderen in een talenbeleid. Het vernieuwde leesvorderingensvolgsysteem werd daarentegen, na nascholing, wel geïmplementeerd. Het team nam kennis van het nieuwe leerplan taalbeschouwing. De aandacht voor culturele gerichtheid en strategieën is minder expliciet.

Visieontwikkeling

Tegenvallende resultaten voor lezen en feedback van een school voor secundair onderwijs leidden tot bezorgdheid en analyse van de vorderingen en stagnaties in de leesontwikkeling van de leerlingen. Gevarieerde leesoefenvormen resulteren nog niet in verbeteringen. De school zoekt naar een effectievere aanpak.

3.1.1.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De school bereikt de eindtermen voor wereldoriëntatie in voldoende mate. Het aanbod is voldoende breed en doelgericht. De leerlingenresultaten zijn bevredigend. De school organiseert heel wat leeruitstappen, waaronder een meerdaagse boerderijklas. Geregeld zijn er linken met andere leergebieden en met de leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

Na een studie van het leerplan en de uitgangspunten ervan koos de school voor een onderwijsleerpakket. Dit pakket leidt in zekere mate tot verticale samenhang en gradatie. De autonomie van de leerkrachten bij het gebruik ervan is vrij groot. Sommigen gebruiken de basislaag van het pakket volledig, anderen gedeeltelijk en enkelen zelfs niet. Om de volledigheid van het aanbod te bewaken, maar vooral vanuit een verantwoordingsperspectief, duiden leerkrachten de

leerplandoelen die ze nastreven/bereiken aan op een overzicht. Bedoeling is hiaten of overlappingen te ontdekken om het aanbod bij te sturen. Uit onderzoek blijkt echter dat het aanbod niet altijd duidelijke linken heeft met het leerplan. Sommige teamleden hebben nog onvoldoende zicht op wat in hun leerjaar systematisch moet nagestreefd/bereikt worden. In de meeste klassen zijn er aanvullingen waarbij de school inspeelt op een extern aanbod of een project opzet... De school organiseert een meerdaagse boerderijklas en heel wat leeruitstappen.

Verkeersopvoeding, techniek en ICT zijn in de meeste groepen goed geïntegreerd. Vooral in de bovenbouw krijgt de actualiteit aandacht. Toch gebeurt dat niet in alle klassen even intentioneel. Ook de koppeling ervan aan tijd- en ruimtekaders is niet optimaal. Zowel doelgericht als impliciet zijn er linken met de leergebieden Nederlands, wiskunde en muzische vorming en met de leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

In de meeste groepen krijgen leerlingen in toenemende mate kansen tot actief leren, tot experimenteren en exploreren, tot samenwerken...

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen voor het onderwijs in wereldoriëntatie. De tijd- en ruimtekaders zijn meestal actueel en voldoende gegradueerd, maar niet in alle klassen functioneel aangewend en dynamisch. Digitale borden compenseren dit enigszins.

Materieel beheer
Infrastructuur

De school streeft naar een optimaal gebruik van de infrastructuur, onder meer met een kippenren en een moestuin.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief

De school neemt deel aan de toetsen van de onderwijskoepel voor het vierde leerjaar. De resultaten ervan zijn goed. De meeste leerkrachten hanteren de toetsen van het onderwijsleerpakket, al dan niet met aanpassingen. Daarbij peilen ze naar kennis en ook al in zekere mate naar vaardigheden. Ook het aanvullende aanbod wordt geëvalueerd, maar deze toetsen zijn meestal minder leerplandoelgericht. In het kader van de schoolprioriteit 'breed evalueren' krijgen leerlingen in toenemende mate waardevolle feedback op extra taken,. Ook vormen van zelf- en peerevaluatie krijgen kansen. Een thema of project eindigt al eens met een tentoonstelling voor medeleerlingen en/of ouders. Over de mate waarin het thuis studeren mag en kan wegen op de evaluatie van wereldoriëntatie is er geen duidelijke visie op schoolniveau.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Zorg

Teamleden zorgen voor het toegankelijk maken van teksten voor leeszwakke leerlingen. Onder meer met de studeerwijzer van het onderwijsleerpakket leren de leerlingen de leerstof te structureren en verbanden te leggen. Af en toe gaan teamleden in op de interesses van leerlingen of krijgen leerlingen de kans hun interesses te delen met medeleerlingen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
*Nascholingen
Interne expertise*

Het team volgde een nascholingstraject waarbij het onder meer de krachtlijnen van het leerplan bestudeerde en leerde een thema op te bouwen. Het maakte ook kennis met verschillende onderwijsleerpakketten. De directeur kreeg vorming over de vernieuwde leerplannen natuur en techniek. Hij bracht deze vernieuwingen over aan zijn team. De meeste parallelleerkrachten ondersteunen

elkaar bij het implementeren van vernieuwingen, maar de autonomie van de leerkrachten is dermate groot dat de mate van implementatie eerder vrijblijvend is.

Visieontwikkeling De school kwam door de leerplanstudie tot een zekere visie, maar die kan nog verder ontwikkeld worden. De functionaliteit en de werkelijkheidsgerichtheid van het aanbod is nog niet in alle groepen even sterk.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja

Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Begeleiding

4.1.1 Loopbaanbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Vanuit een bezorgdheid om haar leerlingen op verschillende vlakken zo goed als mogelijk te begeleiden, ontwikkelde de school een visie over verschillende aspecten van loopbaanbegeleiding. Deze visie zit ingebed in de visies over leerbegeleiding en socio-emotionele begeleiding.

Om de ontwikkeling van de leerlingen op te volgen over de leerjaren heen heeft de school een leerlingvolgsysteem. Dat geeft zicht op vorderingen voor lezen, spelling en wiskunde, op socio-emotionele problemen en eventuele moeilijke gezinssituaties en op de hulpverlening door externen.

Mede onder begeleiding van het CLB doorlopen de oudste leerlingen een oriëntatie- en beroepenkeuzetraject. De school stelt op doordachte wijze een baso-fiche op om de secundaire school de nodige info te geven voor een goede begeleiding van de leerling.

De school neemt maatregelen om de overgang van de kleuters van de naburige kleuterschool vlot te laten verlopen. Zo is er een overgangsgesprek met de betreffende kleuteronderwijzeressen en zijn er enkele integratiemomenten waarbij kleuters en eersteklassers samen activiteiten ondernemen of van klas wisselen. Anderzijds heeft de lagere school weinig zicht op het aanbod en de aanpak in de kleuterschool. Er zijn inspanningen voor verticale samenhang in kalenders, maar dat is een individueel en vrijblijvend initiatief.

Ook binnen de lagere afdeling zijn er tussen de leerjaren structureel overgangsgesprekken met een brede informatiedoorstroming.

Om het oriëntatieproces van de zesdeklassers te ondersteunen, bezoeken de leerlingen verschillende secundaire scholen. Samen met het CLB informeert de school de ouders over de keuzemogelijkheden en adviseert hen over de keuze voor hun kind.

De school gaat bewust om met de uitreiking van getuigschriften. De klassenraad beslist op basis van criteria welke leerlingen al dan niet een getuigschrift basisonderwijs ontvangen.

Van secundaire scholen ontvangt de school leerlingenresultaten. Deze outcomes vergelijkt de school met haar oriënteringsadvies aan deze leerlingen.

Een secundaire school gaat jaarlijks in gesprek met de lagere scholen waaruit ze leerlingen rekruteert. Onvoldoende leesvaardigheid van verschillende leerlingen bij de start van het secundair onderwijs was het thema van de laatste bespreking. De lagere school koppelt dit aan haar eigen vaststellingen over de haperende leesontwikkeling van de leerlingen. Eerdere contacten leidden onder meer tot overleg over Frans.

Voornamelijk op beleidsniveau evolueert de visie van de school op zittenblijven, vooral door recente publicaties op basis van wetenschappelijk onderzoek, waarbij het rendement van zittenblijven beperkt blijkt te zijn. De school geeft aan hier rekening te willen mee houden bij haar beslissingen daaromtrent. De school stuurde haar aanpak bij bij de oriëntatie van vijfdeklassers met schoolse achterstand naar het voortgezet onderwijs. De school stelt vast dat de ouders haar advisering nu beter volgen.

4.1.2 Sociale en emotionele begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Vanuit de vaststelling dat er nood is aan socio-emotionele begeleiding van leerlingen opdat zij in optimale omstandigheden zouden kunnen leren en ontwikkelen, groeide een breed gedragen visie in de school. In het kader van GOKIII zette de school doelen uit op verschillende niveaus, gekoppeld aan acties. Na evaluatie bleek 'omgaan met conflicten' nog een werkpunt. Een teamlid volgde daarover nascholing. Momenteel hanteert de school een stappenplan bij ruzies op de speelplaats.

Tweemaal per schooljaar onderzoekt de school met een sociogram relaties binnen de klasgroepen. De klasleerkrachten en de zorgcoördinator bespreken de resultaten en nemen zorgwekkende vaststellingen op in het klas- en/of leerlingendossier. Mogelijke acties zijn gesprekken met individuele leerlingen, met (klas)groepen, met ouders en/of CLB. Ook een andere samenstelling van werkgroepjes of een verplaatsing in de klasruimte komen voor.

De school houdt ook bij de jaarlijkse hergroepering rekening met de info uit het sociogram.

Jaarlijks worden de betrokkenheid en het welbevinden van de leerlingen met een instrument bevraagd. De resultaten ervan worden telkens besproken met de klasgroep.

Uit verslagen blijkt dat er systematisch aandacht is voor het socio-emotionele welzijn van de leerlingen bij kindbesprekingen.

De school verklaart dat er binnen de levensbeschouwelijke lessen veel aandacht gaat naar het respectvol omgaan met elkaar.

Door een betere inrichting en aanwending van de speelplaatsen beoogt de school minder conflicten en meer spelmogelijkheden tijdens de speeltijden.

De leerlingen van de eerste graad nemen deel aan een anti-pestproject georganiseerd door de stedelijke overheid.

Gezamenlijke activiteiten zoals de voorstelling van het maandpuntje, het vieren van verjaardagen of sportprestaties of het zingen van het schoollied, dragen bij tot een grotere verbondenheid tussen de leerlingen. De 'Kunstronde' zette de leerlingen aan tot respect en waardering voor elkaars talenten.

Voor kinderen die geconfronteerd worden met echtscheiding, rouw of verlies voorziet de school individuele gesprekken en beschikt ze over specifieke koffers.

Onder meer uit de jaarlijkse bevraging van de leerlingen blijkt dat de meeste leerlingen zich goed voelen op school.

De school evalueerde eerdere acties in het kader van haar GOK-project. Sommige besluiten berusten nog vrij sterk op de perceptie van leerkrachten.

Afspraken op school- en klasniveau zorgen voor een rustig, ordevol en veilig klimaat. Leerlingen en leerkrachten gaan overwegend vriendelijk met elkaar om.

De school beschikt over een ruime orthotheek. De zorgcoördinator zorgt voor de ontsluiting ervan voor de klasleerkrachten.

Tijdens de GOKIII-cyclus was er specifieke teamgerichte nascholing. De zorgcoördinator schoolde zich recent na over faalangst.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De directeur deelt zijn leiderschap met de zorgcoördinator, vooral wat het zorgbeleid betreft. Op basis van informele gesprekken, van een extern aanbod, van afspraken binnen de scholengemeenschap, van verzuchtingen van het team... stelt de directeur prioriteiten voor. Het vertrouwen in de teamleden is groot en hun autonomie is ruim. De coaching en opvolging tot op de klasvloer is beperkt. Het welbevinden van teamleden lijkt soms prioritair op een samenhangend onderwijsaanbod en een coherente implementatie van vernieuwingen. Werkgroepen ondersteunen het beleid maar zijn vooral gericht op organisatie en evenementen, minder op het ontwikkelen en toepassen van pedagogisch-didactische expertise.

Teamvergaderingen en nascholingen ondersteunen de visieontwikkeling. Over heel wat aspecten van het onderwijs blijkt er een vrij gelijkgerichte visie te zijn. Het veelvuldig informeel overleg voedt deze gelijkgerichtheid. De bezorgdheid om tegemoet te komen aan de noden van de leerlingen is het fundament voor een visieontwikkeling op zorg. Ook het vertrouwen van het team in de expertise van de zorgcoördinator speelt daarbij een belangrijke rol.

De besluitvorming vloeit voort uit de visieontwikkeling. Door discussie en overleg streeft het beleid naar een breed draagvlak en naar consensus. Het slaagt daar in ruime mate in.

De school verklaart dat ze nog niet tot een systematische zelfevaluatie komt. Toch zijn er heel wat initiatieven waarbij de school nadenkt over de noden van haar leerlingen en het rendement van haar acties en haar onderwijs. Vooral op beleidsniveau groeit deze reflex. Zo leidde de haperende leesontwikkeling van de leerlingen tot een doorgedreven analyse van de resultaten. Toch leidden acties nog niet tot de gewenste verbeteringen. De school zoekt nog naar een effectievere aanpak.

Jaarlijks evalueert het team tijdens de laatste vergadering het voorbije schooljaar. Een waardevol initiatief, maar vaak berust de evaluatie vooral op de perceptie van de leerkrachten en weinig op objectieve data. Resultaten van externe toetsen voor vierde- en zesdeklassers worden vooral op het niveau van het zesde leerjaar geanalyseerd, maar stromen maar beperkt door naar de rest van het team. Relevante vaststellingen beïnvloeden de aanpak of het aanbod op schoolniveau nog te weinig.

Tevredenheidsonderzoeken bij ouders leiden tot individuele gesprekken met leerkrachten en tot kleine organisatorische ingrepen op schoolniveau.

De schoolleiding heeft nog geen gezamenlijk gedragen visie op talenbeleid ontwikkeld. De zorgcoördinator volgde een interessante nascholingsreeks. De school maakte van talenbeleid nog geen prioriteit en daardoor is de doorstroming naar het team ook nog niet gebeurd. Er ontbreken afspraken die de gelijkgerichtheid verhogen. Toch onderneemt de school een aantal lovenswaardige acties, ook in samenwerking met de kleuterschool en de stad Kortrijk. Ze gaat bewust om met de specifieke noden van anderstalige of taalarme kinderen.

De school besloot na de GOKIII-cyclus een van de GOK-thema's verder te zetten en te verdiepen. Daarnaast ondersteunt het zorgteam leerlingen met extra noden klasintern en –extern.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de inspanningen die de school levert om de eindtermen voor Nederlands en wereldoriëntatie te bereiken;
- de aanzet om breed en doelgericht te evalueren;
- de inspanningen om gevarieerde werkvormen te hanteren en het actief leren te bevorderen;
- de toepassing van preteaching bij taalarme, anderstalige en leeszwakke leerlingen;
- de schoolradio als middel om kinderen extra functionele en creatieve spreekkansen te geven;
- de aanwending van de infrastructuur i.c. een kippenren en moestuin met het oog op werkelijkheidsgericht onderwijs;
- de integratie van verkeersopvoeding, techniek en ICT in wereldoriëntatie;
- de samenhang van wereldoriëntatie met andere leergebieden en met leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de doelgerichte aanpak bij het onderzoek naar socio-emotionele noden van de leerlingen;
- de acties op de verschillende niveaus die voortvloeien uit deze onderzoeken;
- de doordachte herinrichting en afspraken over het gebruik van de speelplaatsen;
- het gebruik van koffers bij echtscheiding, verlies en rouw in het kader van de individuele ondersteuning van leerlingen;
- de brede en doordachte oriëntering van leerlingen naar het voortgezet onderwijs.

Wat betreft het algemeen beleid

- de interne kwaliteitszorg met betrekking tot leesvaardigheid;
- het gedeelde leiderschap;
- het streven naar een breed draagvlak en consensus bij de besluitvorming.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen binnen Nederlands;
- het boekenaanbod in verschillende klassen;
- een brede en evenwichtige rapportering;
- het functioneel gebruik en de dynamische opbouw van tijd- en ruimtekaders in verschillende klassen;
- een klas- en schoolinterne planmatige hulpverlening op middellange termijn.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- info en overleg over het aanbod en de aanpak in de kleuterschool met het oog op samenhang.

Wat betreft het algemeen beleid

- de implementatie van het nascholingstraject van de zorgcoördinator in het kader van een visie op een schooleigen talenbeleid;
- de verdere ontwikkeling van een visie op wereldoriëntatie;
- de opvolging van afspraken tot op de klasvloer;
- de bewaking van het evenwicht tussen afspraken op schoolniveau en de autonomie van de leerkracht;
- een systematische kwaliteitszorg op basis van outputgegevens.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Ann Brys de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	